

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

Broj:

Podgorica, 14. februar 2020. godine

P L A T F O R M A

za učešće ministra vanjskih poslova prof. dr Srđana Darmanovića na sastanku ministara vanjskih poslova Višegradske grupe i Zapadnog Balkana u Pragu, 27. februara 2020. godine

Na poziv češkog ministra vanjskih poslova Tomaša Petrička, ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović će učestvovati na sastanku ministara vanjskih poslova država članica Višegradske grupe (V4) i Zapadnog Balkana, koji će se održati u glavnom gradu Republike Češke Pragu, 27. februara 2020. godine.

Višegradska grupa (V4)

V4 je osnovana 1991. godine od strane vlada Čehoslovačke, Mađarske i Poljske, sa ciljem unapređenja međusobne saradnje u procesu približavanja Evropskoj uniji. Početni cilj V4 postignut je 2004. godine ulaskom zemalja u EU, pa su danas aktivnosti grupe usmjerene na jačanje stabilnosti regiona Centralne Evrope kroz saradnju sa evropskim i evroatlantskim institucijama, regionalnim strukturama i državama pojedinačno. U posljednjih nekoliko godina, prioritet aktivnosti V4 je saradnja sa Zapadnim Balkanom i pružanje podrške evropskoj i evroatlantskoj integraciji regiona.

Vodeći se principima dobrosusjedskih odnosa i željom da promovišu projektno orijentisanu saradnju, države V4 su ustanovile Međunarodni višegradski fond (IVF), sa sjedištem u Bratislavi. Osnovan je 2000. godine, sa godišnjim budžetom od osam miliona eura, i pruža podršku razvoju saradnje u oblasti kulture, naučne i studentske razmjene, istraživanja, prekogranične saradnje i promocije turizma. Fond finansira aktivnosti nevladinih organizacija i pojedinaca, i na taj način značajno promoviše civilnu dimenziju rada V4.

U cilju podrške projektnoj saradnji Zapadnog Balkana, V4 je imao posebnu ulogu u uspostavljanju projektno orijentisanog Fonda za Zapadni Balkan u Tirani, koji je nastao po uzoru na IVF. Crna Gora je izuzetno aktivna u svim projektima koje finansira i implementira Fond za Zapadni Balkan (WBF) na regionalnom nivou i to u oblastima kulture, obrazovanja i nauke, održivog razvoja, mladih i sporta.

Višegradska saradnja nije institucionalizovana. Zasniva se isključivo na principu periodičnih sastanaka predstavnika na različitim nivoima. Predsjedavanje se preuzima svake godine u julu, po principu rotacije, a aktuelni predsjedavajući je Republika Češka.

Aktuelno češko predsjedavanje, pod motom „*Razumna Evropa*“, će pratiti program prethodnog (slovačkog) predsjedavanja, sa opštim ciljem da ojača poziciju Višegradske grupe u EU i NATO, uz istovremeno podsticanje jedinstva i kohezije dvije organizacije.

Definisane su tri prioritetne oblasti:

- *razumna rješenja*, sa fokusom na pružanje podrške produbljivanju unutrašnjeg tržišta EU i očuvanju njenih četiri sloboda, ekonomsko i socijalno usklađivanje u okviru EU, proširenje EU na Zapadni Balkan i Istočno partnerstvo, saradnju u oblasti odbrane i podsticanje people-to-people odnosa kroz aktivnosti Međunarodnog višegradskog fonda;
- *revolucionarne tehnologije – inovativna ekonomija i njen socijalni uticaj*, sa fokusom na podršku istraživanjima, razvoju i inovacijama, inovativnom ekosistemu, jedinstvenom digitalnom tržištu, vještačkoj inteligenciji, kao i na obrazovanje i prilagodljivosti ljudi na promjene na tržištu rada;
- *usklađivanje pristupa*, u pravcu prevazilaženja granica i doprinošenja koheziji EU, uz promovisanje saradnje u formatu V4+ sa ciljem širenja koalicionog potencijala V4, posebno sa ključnim partnerima EU, kao što su Njemačka, Francuska, Austrija, zemlje Beneluksa, kao i nordijske i baltičke zemlje.

Sastanak ministara vanjskih poslova Višegradske grupe (V4) i Zapadnog Balkana u Pragu, 27. februara 2020. godine

Višegradska grupa (V4) sarađuje sa Zapadnim Balkanom kroz okvir „V4+ZB“, jasno podržavajući evropska stremljenja i evroatlantsku perspektivu šest država, koju vide kao ključni faktor stabilnosti regiona. Na tim linijama, od 2014. godine se održavaju zajednički redovni godišnji sastanci šefova diplomatija. Domaćin ovogodišnjeg sastanka je češki ministar vanjskih poslova Tomaš Petriček, predsjedavajući V4, a poziv je, osim šefovima diplomatija V4 i Zapadnog Balkana (Crne Gore, Srbije, Kosova, Sjeverne Makedonije, Bosne i Hercegovine i Albanije), upućen i EU partnerima: evropskom komesaru za proširenje Oliveru Varheljiju, visokom predstavniku Evropske unije za spoljnu i bezbjednosnu politiku Josepu Borelu, ministrima vanjskih poslova Hrvatske, Austrije i Slovenije.

Sastanak u Pragu predstavlja priliku da učesnici razmijene mišljenja o aktuelnom stanju kada je riječ o procesu proširenja Evropske unije, naročito u svjetlu očekivane odluke o početku pregovora o pristupanju sa Sjevernom Makedonijom i Albanijom, tekućoj diskusiji o novoj metodologiji pristupanja, kao i o predstojećem Samitu EU i Zapadnog Balkana u Zagrebu. Šefovi diplomatija V4 i ZB će, takođe, imati priliku da daju kratki osvrt na dostignuća Fonda za Zapadni Balkan, kojim tokom 2020. godine predsjedava Crna Gora.

Značaj učešća delegacije Crne Gore

Učešće delegacije Crne Gore, koju će predvoditi ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović, predstavlja dobru priliku za dalju promociju napretka i ostvarenih rezultata Crne Gore na nacionalnom, regionalnom i evropskom planu, kao i razmjenu mišljenja sa ministrima država V4 i Zapadnog Balkana o političkim odnosima u regionu, kao i modelima za unapređenje procesa reformi u kontekstu evropskih i evroatlantskih integracija država Zapadnog Balkana. Učešće na ministarskom skupu u Pragu će otvoriti mogućnost da se ukaže na značaj daljeg progressa Crne Gore ka EU, i istovremeno istakne njena posvećenost kontinuiranom unapređenju regionalnog dijaloga i promocije zajedničkih vrijednosti zasnovanih na evropskim principima i standardima.

U svijetlu ovogodišnjeg predsjedavanja Crne Gore Fondom za Zapadni Balkan, čiji se rad zasniva na pozitivnim iskustvima i podršci V4 i IVF, skup u Pragu dobija na važnosti i u kontekstu ostvarenja mogućnosti za sticanje korisnih preporuka vezano za praćenje projektnih aktivnosti Fonda, naročito sa aspekta sve većeg interesovanja civilnog sektora i institucija u Crnoj Gori za projekte koji se finansiraju iz Fonda za Zapadni Balkan, te organizovanje sastanaka tokom crnogorskog predsjedavanja u 2020. godini i eventualno organizovanje propratnih događaja koji će doprinijeti većoj vidljivosti kako Fonda, tako i Crne Gore, ali i omogućiti jače povezivanje unutar Zapadnog Balkana.

Učešće delegacije Crne Gore na sastanku u Pragu će predstavljati dodatni doprinos međunarodnom položaju Crne Gore i potvrditi njenu pozicioniranost kao pouzdanog i odgovornog aktera u regionalnim okvirima saradnje, što je od izuzetnog značaja za dalji ekonomsko-društveni razvoj i nastavak aktivnog vanjskopolitičkog djelovanja naše države. Ovo će biti prilika za dodatnu afirmaciju Crne Gore kao čuvara i promotera ideje stabilnosti u regionu Zapadnog Balkana, ali i države koja je u tom regionu lider kada je riječ o procesu pristupanja Evropskoj uniji.

Sastav delegacije

U delegaciji, koju će predvoditi ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović, će biti:

- Željko Perović, ambasador Crne Gore u Republici Austriji, akreditovan za Slovačku Republiku i Češku Republiku;
- Đorđe Janković, šef Kabineta ministra vanjskih poslova;
- Milena Kalezić, savjetnica u Kabinetu ministra;
- Marija Lakić Barfus, prva savjetnica za saradnju sa Republikom Češkom u Ambasadi Crne Gore u Republici Austriji.

Troškove učešća crnogorske delegacije na sastanku u Pragu snosiće organizator i Ministarstvo vanjskih poslova Crne Gore.

PRIJEDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada Crne Gore je, na sjednici od _____ 2020. godine, razmotrila i usvojila Platformu za učešće ministra vanjskih poslova prof. dr Srđana

Darmanovića na sastanku ministara vanjskih poslova Višegradske grupe i Zapadnog Balkana u Pragu, 27. februara 2020. godine.

2. Istovremeno, Vlada je odredila i članove crnogorske delegacije koju će predvoditi ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović:

- Željko Perović, ambasador Crne Gore u Republici Austriji, akreditovan za Slovačku Republiku i Češku Republiku;
- Đorđe Janković, šef Kabineta ministra vanjskih poslova;
- Milena Kalezić, savjetnica u Kabinetu ministra;
- Marija Lakić Barfus, prva savjetnica za saradnju sa Republikom Češkom u Ambasadi Crne Gore u Republici Austriji.